

En betald polisutbildning

Ds 2025:25

Övergripande uppdrag

- Att lämna förslag om en betald polisutbildning genom att den enskilde får sina studielån återbetalda eller avskrivna.
 - Med syftet att öka antalet poliser och den lokala polisiära närvaron i hela landet.
- Ta ställning till vilket av alternativen som bör väljas.
 - Men lämna författningsförslag avseende båda alternativen.

Utgångspunkter för utredningens överväganden

- Förslag som i möjligaste mån är anpassade till nuvarande studiestödssystem.
- Ett så enkelt, rättvist och likvärdigt system som möjligt för låntagarna.
- Ett så enkelt system som möjligt för ansvariga myndigheter.

Studielån som har lämnats för tid från och med höstterminen 2024 ska betalas av eller skrivas av

- Återbetalning av studielån definieras som 'avbetalning av studielån'. Studielån ska således kunna betalas av eller skrivas av.
- Förslagen omfattar så kallat grundlån, merkostnadslån och tilläggs lån som har lämnats för studier vid grundutbildningen till polisman för tid från och med höstterminen 2024.
- Med avbetalning avses betalning från Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen till Centrala studiestödsnämnden (CSN) för en låntagares skuld.
- Med avskrivning avses att CSN skriver av studielån på samma sätt som kan ske redan idag.

Målgrupp och kvalificeringsvillkor för betald polisutbildning

- Krav på genomgången grundutbildning till polisman.
- Krav på tjänstgöring som polisman inom en ramtid om åtta år.
- För att få rätt till avbetalning eller avskrivning ska krävas att låntagaren har tjänstgjort som polisman i minst tre år inom ramtiden.
- För att få rätt till avbetalning eller avskrivning av hela studielånet ska krävas att låntagaren har tjänstgjort som polisman i ytterligare fem år inom ramtiden.

När avbetalningar eller avskrivningar ska ske

- Avbetalningar eller avskrivningar ska ske successivt under ramtiden vid högst sex ersättningsomgångar.
 - Avbetalning alternativt avskrivning benämns som 'ersättning'.
- Ersättning i sex omgångar: efter tre års tjänstgöring och efter vart och ett av de fem följande tjänstgöringsåren.
- En slutavräkning vid ramtidens utgång.

Beräkningen av avbetalningar eller avskrivningar

- Det lånade beloppet för studier vid grundutbildningen till polisman ska kunna avbetalas eller avskrivas.
 - Det ersättningsberättigade beloppet.
 - Endast studielån som har lämnats för tid från och med höstterminen 2024.
 - Innefattar grundlån, eventuella merkostnadslån och tilläggs lån samt ränta.
 - Avdrag för eventuella återkrav och avskrivningar som låntagaren har fått enligt studiestödslagen.
- Vid varje ersättningsomgång ska avbetalning eller avskrivning ske med en sjättedel av det ersättningsberättigade beloppet.

Låntagare behöver inte återbetala studielån under utbildningstiden och ramtiden

- Den andel av låntagarens årsbelopp som är hänförligt till studielån som har lämnats för tid från och med höstterminen 2024 ska sättas ned under utbildningstiden och ramtiden.
 - Nedsättningen kan begäras upphävd av låntagaren. Om låntagaren haft nedsättning i minst tre år kan en ny återbetalningstid bestämmas.

Kompensation för inbetalningar före ikraftträdandet

- Vissa låntagare kommer vid reglernas ikraftträdande ha hunnit betala tillbaka studielån som omfattas av förslagen som nu lämnas.
- För att sådana låntagare senare ska kunna få sina studielån avbetalda eller avskrivna ska låntagarna först kompenseras för inbetalningar som har gjorts före ikraftträdandet.
- CSN ska ha som uppgift att pröva frågor om och betala kompensation.

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska beräkna tjänstgöringstid och betala av studielån

- Vid båda ersättningsalternativen ska Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ha som uppgift att beräkna tjänstgöringstid för sina respektive anställda.
- Vid alternativet med avbetalning ska Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ansvara för att göra betalningar till CSN.

CSN ska beräkna ersättningsberättigade belopp och administrera avskrivningar

- Vid båda ersättningsalternativen ska CSN ha som uppgift att beräkna det ersättningsberättigade beloppet och vilket belopp som ska ersättas vid varje ersättningsomgång.
- Vid alternativet med avskrivning ska CSN ha som uppgift att pröva samtliga frågor om avskrivning.

Reformen kräver ett ökat informationsutbyte

- Uppgifter kommer regelbundet behöva lämnas mellan Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och CSN.
 - De ska lämna varandra de uppgifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om betald polisutbildning.
 - Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska inte behöva lämna uppgifter om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.
- Det krävs en möjlighet till ökat elektroniskt utlämnande av personuppgifter från CSN till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Sekretesslagstiftningen behöver kompletteras

- Ett utökat sekretesskydd för polisstudenter och polisanställda vid CSN och andra myndigheter som hanterar ärenden om studiestöd.
- Det sekretesskydd som befintliga regler ger hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och lärosäten för uppgifter i ärenden om betald polisutbildning är tillräckligt.

Avskrivning bör väljas

Avskrivning innehåller färre administrativa moment och bör därför väljas som ersättningslösning.

Ikraftträdande av reformen

- Bestämmelserna om betald polisutbildning och följdändringar i andra författningar ska träda i kraft den 1 januari 2027.
 - Men tillämpas i fråga om studielån som har lämnats för tid från och med den 1 augusti 2024.
- Bestämmelserna om kompensation ska gälla under en tidsbegränsad period. Ändringar i bestämmelserna om betald polisutbildning och följdändringar i andra författningar ska träda i kraft den 1 januari 2028 respektive den 1 januari 2029.

En betald polisutbildning

Ds 2025:25

